

практичні, семінарські, лабораторні заняття, консультації і т.д). Чималу роль в освітньому процесі займає самостійна робота студентів. Однією з її форм є написання рефератів. З огляду на безліч електронних інформаційних джерел постає проблема так званої академічної доброчесності. В даному випадку – це посилення на джерела, з яких були використані певні ідеї та твердження.

Ще однією з форм організації навчання є домашні завдання. В наш час комп'ютеризації, коли студенти з легкістю можуть знайти в мережі інтернет відповідь на будь-яке питання, перед викладачем, особливо гуманітарних дисциплін, постає завдання попередження плагіату. Для цього слід попередити студентів про можливі наслідки списування – незарахування роботи або зниження оцінки. Одним із видів плагіату при виконанні домашніх завдань може бути списування один в одного. Уникнути подібного явища можна, підготувавши варіативні домашні завдання або з різною тематикою. Наприклад, при вивченні навчальної дисципліни «Ділова українська мова» одним із домашніх завдань, передбачених навчальною програмою, є службовий лист. Видів службових листів дуже багато, тому кожен студент отримує індивідуальне завдання, як-то укласти лист-відповідь, лист-запрошення, лист-запит, гарантійний лист і т.д. Окрему групу домашніх завдань становлять творчі завдання, наприклад, завдання з пошуку і підбору лексики, складання текстів відповідного стилю. Виконуючи такі домашні завдання, кожен студент може проявити свої здібності, окремо від інших сформулювати свою особисту думку чи ставлення до певного мовного явища.

М. І. Ситковська

ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ СПАДКОВОСТІ ПОКОЛІНЬ – ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ВИХОВНОЇ РОБОТИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В сучасних умовах професійна успішність та кар'єрне зростання спеціаліста забезпечується не тільки і не стільки обсягом отриманих знань та професійних навичок, а здебільшого морально-духовними якостями, підвищеною відповідальністю, організованістю, сформованою налаштованістю до самопізнання та самовдосконалення протягом всього життя.

Традиційно вища школа розглядається як інституція, що забезпечує відновлення та передачу ціннісно-нормативних орієнтирів від одного покоління до іншого. Але цей процес у жодному разі не можна розглядати як механічну, нав'язливу передачу суми накопичених знань від «старшого» до «молодшого». Це творча, рівноправна взаємодія всіх учасників освітнього процесу, до якого кожний суб'єкт додає щось своє, суто індивідуальне, зумовлене завданнями та потребами сьогодення.

Студентське середовище початку ХХІ століття дуже відрізняється від студентів попередніх поколінь. Сучасне студентство більш вільне та самостійне у своїх вчинках, більш прагматичне та критичне в судженнях, більш інформоване та мобільне. Усі ці чинники суттєво впливають на формування соціокультурного виховного середовища як сукупності духовних та матеріальних умов, що забезпечують гармонійний розвиток суспільства та індивіда в цьому суспільстві.

Подоляк Л. Г. та Юрченко В. І. формують найважливіші принципи виховання та самовиховання, які розповсюджуються на всіх суб'єктів виховного процесу. Це «Визнання самоцінності особистості у визначенні мети та методів виховної взаємодії; єдність поваги, довіри до особистості та вимагань до неї; єдність свободи вибору та відповідальності особи; єдність прав та обов'язків особи; підтримка морального становлення і стимулювання внутрішнього життя особи». Ефективність цього процесу значною мірою обумовлена готовністю як викладача, так і студента до взаємодії не тільки професійної, а й особистісної; а також вмінням викладача формулювати у студента відповідні потреби.

Створенню умов для успішної соціальної взаємодії всіх учасників виховного процесу сприяє системний, концептуальний підхід до його осмислення і реалізації. У ЗВО мають бути створені механізми застосування різноманітних форм роботи в системі викладач-студент, визначена чітка диференційована система ступеня відповідальності кожного. Сумісна робота викладача та студента має бути творчою і, як усяка соціальна взаємодія, передбачати права та обов'язки усіх сторін.

Треба ще зупинитися на такому важливому процесі взаємодії поколінь, як урахування вікового фактора. В умовах значної трансформації ціннісних орієнтирів та становлення ідентичності найбільш гостро виявляється проблема втрати довіри між поколіннями. Життєвий досвід старшого покоління, який було одержано в інших соціально-політичних умовах, потребує переосмислення та адаптації до нових реалій. Молодь, яка має значно більший ресурс віку, здоров'я, освіти, є провідною силою в реорганізації суспільства. Розглядаючи суспільство як нерозривну єдність поколінь, необхідно та можливо знайти шляхи забезпечення спадковості традицій та визнання права молодих на креативність перетворень та відповідальність за їх реалізацію.

Н. С. Бондаренко, В. В. Філатова

ПОНЯТТЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Була здійснена спроба порівняти різні тлумачення поняття «академічна доброчесність». Що таке академічна доброчесність? Одним з основних завдань Закону України «Про освіту» є удосконалення правових механізмів реалізації конституційного права громадян на рівний доступ до